

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців**

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 24-5 травня 2019 року)

Одеса -2019

УДК: 1:403:316.6(08)

К 65 Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства // Матеріали III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 24-25 травня 2019 р.) 94 с.

Рецензенти:

Скловський Ігор Зіновійович - доктор філософських наук, професор кафедри суспільних наук Центральноукраїнського національного технічного університету

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Романенко Михайло Ілліч - доктор філософських наук, професор кафедри філософії Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»

Збірник матеріалів III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства, аналізують соціокультурні трансформації молодіжного соціуму, показують соціокультурні трансформації освітнього середовища та розкривають проблемні моменти культури бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства, а також розглядають синергетику як самоорганізаційну систему у суспільстві, що трансформується. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 10 від 27 травня 2019 року)

имеются сведения, что река Гипанис, приняв в себя маленький ручеек, стала горькой на вкус. Витрувий сообщает и о причине такого явления; он говорит, что ручеек протекает по земле, богатой жилами «сандараки», отчего вода становится горькой.

Слово «гарпия», как известно, стало нарицательным. В седьмом круге дантовского ада гарпии едят на листьях колючего кустарника, в которые воплотились после смерти души самоубийц. Только страдая от кровоточащих ран, причиняемых этими тварями, которые оскверняют все, к чему прикасаются, грешники могут получить искупление своих поступков.

Помимо гарпий, в районе нынешней Одессы в античные времена известны также некие **каллипиды** («Καλλιπίδα»).

Этимология имени «каллипидов», как и «энареев», совершенно неясна. По Геродоту, они обитают в низовьях Гипаниса, Здесь были сосредоточены скифские святыни и культовые центры. При этом, указание Геродота на факт занятия каллипидов земледелием несколько не опровергает толкования их как жречества.

Аристотель полагает, что она была распространена среди скифских царей. Климент Александрийский называет легендарного царевича Анахарсиса «как человека, который сам сделался женоподобным в Элладе и стал учителем женской болезни для прочих скифов». Известно, что Анахарсис совершил обряд самооскопления в честь Кибелы и был за это убит — «за чужеземные свои установления и сношения с эллинами». Ибо обряды в честь Кибелы предусматривают обязательное самооскопление, во всяком случае, для тех, кто собирается стать ее жрецом (см. подробнее очерк «Чары Диониса»).

Сам Анахарсис (греч.: Ἀναχάρσις — небесный глас) (жил около 605–545 гг.) был сыном скифского царя Гнура, братом царя Савлия и Кадуита. Он прибыл во времена Солона в Афины, где подружился с самим Солоном и с другим знатным скифом Токсаром, который был известен в Афинах как врач и мудрец, позже путешествовал по другим греческим городам. Бывал у лидийского царя Креза, которого персы считали своим советником по Скифии.

Анахарсис прославился как мудрец, философ и сторонник умеренности во всем, его причисляли к семи мудрецам и ему приписывались многие разумные изречения и изобретения. Письма, носящие его имя, позднего происхождения (датируются III веком до нашей эры) и отражают позиции близких Анахарсису стоиков. По легенде, Анахарсис изобрел якорь, усовершенствованные гончарный круг и парус.

Подводя некоторые итоги нашему исследованию, можно отметить, что территория, омываемая Понтом Эвксинским, была населена исторически самыми разными народами и исторически является многонациональной и полилингвистической.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Щукин М. Б. , Машина времени и лопата / М. Б. Щукин. – Кишинев: Штиинца, 1991. – 248 с.
2. Карышковский П. О. Древний город Тира / П. О. Карышковский, И.Б.Клейман. – Киев: Наукова думка, 1985. – 160 с.

*Зеленько-Розумівський Іван-Зореслав Іванович (Кропивницький) – магістр АДМ-18 м, Центральноукраїнський національний технічний університет,
Скловський Ігор Зіновійович (Кропивницький) - доктор філософських наук, професор кафедри суспільних, інформації та архівної справи наук, Центральноукраїнський національний технічний університет*

ПРОБЛЕМИ ОНОВЛЕННЯ ПОЛІТИКУМУ В РУСЛІ СОФОКРАТІЇ (ІЗ ДОСВІДУ ВІДТВОРЕННЯ ЦИВІЛІЗОВАНОГО ПАТРІОТИЗМУ В УКРАЇНІ)

У сучасному світі освіта – один з головних чинників упровадження в життя людини ідеї софократії (мудра влада). З набуттям гуманітарної освіти людина набуває філософських

знань, умінь, навичок необхідних для якісного реформування галузі громадської діяльності. В Україні політична система безперервно розвивається, але для неї характерний стихійний розвиток, постійне відновлення влади в інтересах окремих олігархічних груп, – що заважає втіленню нових ідей соціально-політичного саморозвитку. І одним з актуальних питань, які потрібно перманентно вирішувати була, є і буде – проблема соціально-психологічної адаптації студентів до навчання у вищих навчальних закладах.

Концепт «софократія» автор почав розробляти з кінця 90-х років ХХст. Протягом майже 20 років концепт «софократія» розповсюджувався у формі публічного обговорення на різного роду державно-освітніх і громадсько-політичних форумах, до яких була довіра на ту пору, серед патріотичної молоді. Автор неодноразово виступав з пропозицією детального розгляду цього питання в наукових і політичних колах.

Софократія дає громадську відповідь на пролблему оптимального реформування українського політикуму: громада повинна дати відповідь на три сакраментальні питання: Що? Хто? Як? Що відбувається? Війна у гібридній формі, корупція, системна криза, занепад моральних принципів, загострення політичних, економічних, соціальних протиріч у суспільстві. Хто винуватий? Політикум, котрий майже не помічає деструктивної ролі фінансово-промислових груп. Олігархія – драйвер корупції і системної суспільної кризи. Чи можна і в якій формі усунути олігархію? За даної політичної системи – Ні! Ніяка з існуючих в Україні інституцій не дозволяє радикально подолати «тіньову владу олігархів», а без цього неможливо ліквідувати феномен корупції, оскільки вона вдало долається не через формальне існування антикорупційних органів, а через перебудову патріотично-солідарного суспільства за межами олігархічного консенсусу.

На рубежі ХХ-ХХІ ст. пострадянський політикум в Україні створює «тіньову владу олігархів» і відносно ситуативне відтворення олігархічного консенсусу. За Януковича, котрий ввів у державну структуру донецько-олігархічний клан, була спровокована «гібридна війна». Завдячуючи мобілізації патріотично-демократичних сил хоча й змінилася конфігурація політичних гравців, однак збереглась «тіньова влада» олігархічних кланів, в консенсусі з проімперськими силами.

На виборах 2019 року переміг електорат, котрий сподівається на менеджерів, котрі почнуть процес руйнування проімперського консенсусу на користь європейської інтеграції України. Софократія розглядає діяльність політичного менеджменту у дусі цивілізованого патріотизму, бо європейське мислення позбавлено типу проімперської ідентичності. Ефективний менеджер з точки зору софократії завжди на перший план ставить національні інтереси країни, але країна – це не корпорація, тут діяльність не зводиться лише до конкуренції і прибутку. Країна потребує солідарності, осмисленої стратегічної комунікації, соціальних інновацій, орієнтації на моральних авторитетів, створювання нових смислів і позитивної перспективи розвитку.

Ймовірність збереження України без осмислення концепту «софократія» дуже невисока, бо «малоросійське суспільство» розколоте, (за церковно-мовною, соціальною, політичною ознаками – біля 300 партій, десятки релігійних течій, регіональних угруповань), чинний політикум нездатний призупинити стихійну трудову міграцію, продукувати соціальні інновації тощо. Сьогодні кризовими явищами пронизані усі процеси суспільного життя, але поки що ніхто, з правлячого класу не взяв на себе відповідальність зробити аналіз глибинних причин кволого становлення української політичної нації, не запропонував суспільству дійової програми виходу з цієї кризи.

Отже, якщо не справдяться сподівання українців, прагнучих політичних змін у контексті софократичних перетворень, то нинішня політична криза продовжуватиметься до загрозливих значень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зеленько-Розумівський І-З.І. Альтернатива політичній системі в Україні. (Ідея софократії) УДК 321.01+ 323.2(477) // м. Кропивницький, [видавець Лисенко В.Ф.], – 2017. 48 с.

2. Першина А.П. Адаптація студентів до навчання у вищих навчальних закладах // Освіта регіону. – 2011. – березень. – 191 с.
3. Політичні спільноти і господарство // Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Макс Вебер; Перекл. з нім., післям. та комент. О. Погорілого. — Київ, 1998.
4. Скловський, І.З. Філософія національної ідеї як феномен етносоціальних змін в Україні / І.З. Скловський // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії / ред. В. Г. Воронкова. - Запоріжжя, 2015. - Вип. 63 (2015). - С. 74 - 82
5. Философский словарь / [под ред. И. Т. Фролова]. – М.: Политиздат, 1991. – 576 с.
6. Інтернет ресурс – <https://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/5cac4164c04d1/>

Кравченко Ганна Станіславівна (Одеса) – аспірантка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського

ТРАНСФОРМАЦІЯ СІМЕЙНО – ШЛЮБНИХ ЦІННОСТЕЙ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Як відомо, сім'я – це заснована на шлюбі та кровному спорідненні мала група людей, члени якої об'єднанні спільним проживанням та веденням домашнього господарства, емоційним зв'язком та взаємними зобов'язаннями один перед одним. Також сім'єю називають стійку форму взаємовідносин між людьми, в межах якої здійснюється основна частина повсякденного життя людей: сексуальні відносини, народження дітей та первісна їх соціалізація, значна частина побутового догляду, освітнього та медичного обслуговування [1]. Сім'я – це фундамент, на якому будується все життя. Всі ми народжуємося в сім'ї, а потім, коли стаємо дорослими, ми створюємо свою власну сім'ю. Так влаштовано світ.

Існує декілька типів сімей, кожному з яких притаманні свої властивості: середньостатистичні сім'ї, молодіжні сім'ї, вторинні сім'ї, неповні сім'ї, багатодітні сім'ї [2]. Життя в сім'ях складається також по-різному: в одних весело та щасливо, в інших нещасливо; одні родини консервативні, а інші більш сучасні, демократичні. Чому так складається?

Ми вважаємо, що різні родини мають різні характери як люди. Така думка в нас виникла на підставі того, що ми розглядаємо сім'ю як цілісний комплекс, який складається з окремих особистостей (членів родини), які взаємопов'язані між собою не лише родинними, але й емоційними відносинами. Кожна сім'я будує своє майбутнє на підставі власних цінностей, притаманних саме цій родині. Сім'я, шлюб, сімейно – шлюбні цінності - це найважливіший фундамент, на якому будується життя кожної людини. Саме в сім'ї починає формуватися людина як особистість. Відповідно, сімейні – шлюбні цінності формують навички, необхідні для розвитку цілісної особистості.

Сім'я, шлюб та сімейно – шлюбні цінності завжди пов'язані між собою та не існують самі по собі. Якщо немає сім'ї, тоді немає й сімейно - шлюбних цінностей. Кожний шлюб існує на основоположних принципах сімейного життя. На підставі цього протягом багатьох років подружжю вдається зберегти єдність та цілісність родини. Тому ми вважаємо, що традиційні сімейно – шлюбні цінності будуються на засадах любові та турботи.

Разом з тим, в суспільстві весь час відбуваються зміни відповідно до кожного етапу розвитку. Нові погляди формують нове розуміння сімейно – шлюбних цінностей. В наш час моральні погляди батьків та їх дітей значно різняться. Ми припускаємо, що така тенденція відбувається через те, що кожне наступне покоління бере від попереднього лише необхідне відповідно до потреб теперішнього часу та вносить своє, актуальне саме зараз. Така ситуація стосується і сімейно – шлюбних традицій та цінностей. Такі поняття як любов, добро, взаємоповага, взаємодопомога, тощо залишаються базисом суспільства. Однак, на превеликий жаль, в наш час дані поняття знаходяться під тиском різного роду факторів, обумовлених проблемами сьогодення. Так, наприклад, соціологічні опитування молоді